

VAD PÅVERKAR BARNNS DELAKTIGHET I VARDAGEN?

BARN I BEHOV AV SÄRSKILT STÖD I TRE OLIKA MILJÖER: FÖRSKOLAN, SKOLAN OCH HEMMET

JÖNKÖPING UNIVERSITY

Karin Bertills, Fil.dr., Frida Lygnegård, Fil.dr., och Madeleine Sjöman, Fil.dr.

SLUTSATS

- Samarbete mellan forskare, lärare och barn är viktigt för att öka delaktighet hos barn i behov av särskilt stöd.
- Att barn med funktionsnedsättningar medverkar i forskningen är särskilt viktigt när vi studerar delaktighet i förskolan och skolan.
- I studier som handlar om barns delaktighet måste man ta hänsyn till barns olika vardagsmiljöer i förskolan, skolan och hemmet.

VARFÖR ÄR FORSKNING OM DELAKTIGHET OCH ENGAGEMANG VIKTIGT?

Att "få vara med" och vara "en i gänget" är viktigt för:

- Psykisk hälsa och välmående
- Skolprestationer
- Tilltro till sin egen kompetens

MEN

Forskning om delaktighet och engagemang visar att det saknas studier där barn och ungdomar med funktionsnedsättning själva uttrycker sina upplevelser av delaktighet.

Vetenskaplig kunskap om hur barn och ungdomar med funktionsnedsättning **mår** är begränsad och vi behöver veta mer om delaktighet.

BARNNS EGNA ÅSIKTER ÄR VIKTIGA!

Barn och ungdomar i behov av särskilt stöd svarade själva på frågor, och lärare i förskolan, och skolan hjälpte också till.

I tre olika studier frågade vi 1500 mellan- och högstadielärover, 450 högstadielärover och 100 förskollärare.

Exempel på fråga: *Till vilken grad (skala 1-6) upplever du att du kan delta i idrottsundervisningen?*

RESULTAT

- Stöd och samspel med syskon hemma bidrar till upplevelse av barns delaktighet i skolan.
- Då barn i behov av särskilt stöd leker med andra barn i förskolan blir de mer delaktiga.
- Högstadielärover i behov av särskilt stöd är lika engagerade som klasskompisar på lektioner i idrott och hälsa.

REFERENSER

Bertills, K. (2019). *Different is cool! Self-efficacy and participation in students with and without disabilities in school-based Physical Education* (Doktorsavhandling, Jönköping University. Högskolan för Lärande och Kommunikation)

Lygnegård, F. (2018). *Participation in and outside school: Self-ratings by Swedish adolescents with and without impairments and long-term health conditions* (Doktorsavhandling, Jönköping University, Hälsohögskolan).

Sjöman, M. (2018). *Peer Interaction in Preschools: Necessary, but not Sufficient. The influence of Social Interaction on the link between Behavior Difficulties and Engagement among Children with and without Need of Special Support.* (Doktorsavhandling, Jönköping University. Högskolan för Lärande och Kommunikation)

FRIDA LYGNEGÅRD

Frida arbetar som lärare och forskare vid Avdelningen för rehabilitering, Hälsohögskolan, Jönköping University. Fridas intresseområden vad gäller forskning och undervisning handlar om barns delaktighet, barn och ungdomars hälsa, global hälsa, barns rättigheter och hälsofrämjande arbete.

Frida.lygnegard@ju.se

KARIN BERTILLS

Karin Bertills är lärare i idrott och hälsa och handikappvetenskap vid Högskolan för Lärande och Kommunikation, HLK. Hennes forskningsintresse handlar om positiva skolresultat av självförtroende och delaktighet för framtida aktiv livsstil och hälsa.

Karin.bertills@ju.se

MADELEINE SJÖMAN

Madeleine Sjöman är lärare, specialpedagog och undervisar vid Högskolan för Lärande och Kommunikation, HLK, Jönköpings University. Madeleines forskningsområde handlar om barns psykiska hälsa, behov av särskilt stöd, barnsamspel och förskollärares lyhörddhet i förskolan.

Madeleine.sjoman@ju.se